

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่
: กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 - 2540

ชื่อผู้เขียน นายวัฒนา ชัยสวัสดิ์

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

อาจารย์ไพรัช	ตระการศิรินนท์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์	เกี้ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพงษ์	ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ : กรณีศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 - 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 - 2540 และปรากฏการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีแนวคิดว่าการจัดทำงบประมาณจะมีการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง เพราะการจัดทำงบประมาณเป็นเรื่องของการเมืองมากกว่าการใช้หลักการหรือทฤษฎี มีการต่อรองและแสวงหาผลประโยชน์จากงบประมาณโดยบุคคล หรือกลุ่มคน ถ้านักการเมืองมีคุณภาพจะทำให้การจัดทำงบประมาณมีความสมบูรณ์ การศึกษาในเรื่องนี้ มีสมมติฐานว่าฝ่ายการเมืองจะให้ความสำคัญกับงบประมาณ หรือลงทุนมากกว่างบประมาณประจำ การจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการใหม่ที่เสนอโดยฝ่ายการเมืองมากกว่า การนำโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนามาดำเนินการ ความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการจัดทำงบประมาณระหว่างฝ่ายการเมือง กับฝ่ายข้าราชการประจำของเทศบาลส่วนใหญ่เกิดจากโครงการที่ไม่ปรากฏในแผนพัฒนาเทศบาล ส่วนวิธีการศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) บุคคลสำคัญทั้งภายในและภายนอกองค์กรเทศบาลนครเชียงใหม่ ตลอดจนการสังเกตการณ์ (Observation) ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญในการพัฒนาเมืองน้อยมาก แต่กลับแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
2. ฝ่ายการเมืองมุ่งแต่การจัดทำโครงการทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน
3. การจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่เขวงยังไม่มีความเป็นธรรมขึ้นอยู่กับนักการเมืองที่มีอำนาจว่ามีจะผลักดันงบประมาณลงในพื้นที่เขตการเลือกตั้งของตนเอง

(๑)

4. ฝ่ายการเมืองได้แสวงหาผลประโยชน์จากงบประมาณทั้งทางตรงและทางอ้อม
  5. คุณภาพงานการก่อสร้างของเทศบาล ไม่มีมาตรฐาน
  6. สมาชิกสภาเทศบาลไม่ได้ทำหน้าที่ตามบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบการจัดทำงบประมาณ
  7. ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำงบประมาณ เกิดจากสาเหตุดังนี้
    - 7.1 เกิดจากการแย่งชิงอำนาจ
    - 7.2 เกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
    - 7.3 การจัดสรรงบประมาณที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง
- กระบวนการการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพต้องมาจากการเมืองที่ดี

*****

Thesis Title	The Politics of Chiang Mai Municipality Budgetary Process : A Case Study of The Fiscal Years 1992 - 1997		
Author	Mr. Watana	Chaissawat	
M.P.A.	Public Administration		
Examining Committee:			
	Lecturer Pairat	Trakarnsirinont	Chairman
	Assoc.Prof.Somsak	Keawkingkeo	Member
	Assist.Prof.Siripong	Ladavalaya Na-Ayudhaya	Member

Abstract

This research is a study of the politics of Chiang Mai Municipality budgetary process : a case study of the fiscal years 1992 - 1997. The objectives are to study the procedure of budgetary process and the importance of phenomena in budgetary process and finally study of factors influencing in Chiang Mai Municipality budgetary process. The budgetary is complicated because political body have never adapted the theory in their process. The budget in politician's thought are for compromise, bargain and interest. The hypothesis of this research gives on the development budget to be high priority. Generally, Municipal budgetary takes place because of the proposal of local politicians and other for projects in the medium plan of Chiang Mai Municipality. The projects that are not in the development plan always leads to be conflict of local politician. The method of study are document research, in-depth interview and observation. This research finding are as follows:

- 1) The local politicians do not pay attention to city development but they interest in personal interests.
- 2) The infra-structures are high priority..
- 3) Budget allocation is not equity because the powerful politicians enforce budget allocation especially for their districts.
- 4) The local politicians seek for the interest from the budget both direct and indirect way
- 5) The quality of constructions are under standard.

(๓)

6) Member of municipal council do not play important roles in allocation.

7) The conflict occurred the budgetary process are as follows :

7.1) To seize power from the local government.

7.2) The local politicians need budget interests.

7.3) The budgetary process of Chiang Mai Municipality do not perform right and reason principles.

The efficiency of the budgetary process come from good government.

*****

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University